

**Magna Gloria Antiquæ & Novissimæ Domus
Schwarzacensis A Magno Sacerdotio Sive Vita & Res
Præclare Gestæ ... DD. Abbatum Celeberrimi &
Antiquissimi Monasterii O. S. B. in Münster-Schwartzach**

Friedrich Karl <Bamberg, Bischof>

Wirceburgi, 1743

Sæculum VIII. Ab Anno 1515. ad Annum 1615. ornatur ab Abbatibus 7.
Joanne, Nicolao, Leonardo, Wolffgango, Joanne Burckardi, Joanne Krug,
Joanne Martino.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64362](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64362)

varia Monasterii jura & advocatias transferre decreverit, nisi idipsum sapientissimus Episcopus pro incredibili sua moderatione dissuadens monuisset: tueretur potius sollicitè antiqua sua Privilegia, se quidem Schwartzacensis Cœnobii de Ecclesia sua Wirceburgensi optimè meriti commodis pro Viribus suis magis semper magisque prospecturum. Georgius tot exantlatis periculis laboribusque felicissimam mortem oppetiit Calendis Maji anno 1535.

SÆCULUM VIII.

Ab Anno 1515. ad Annum 1615. ornatur ab Abbatibus 7.

Joanne, Nicolao, Leonardo, Wolffgango, Joanne Burckardi, Joanne Krug, Joanne Martino.

JOANNES Büttner h. n. III.

ABBAS XLV.

PRioris officium cum Summa Abbatis dignitate commutavit Joannes anno 1535. natus in pago

pago Nordheim, qui jam tum ad Monasterium nostrum pertinebat. De rebus ab illo gestis pauca constant. Feriâ 6tâ post festum S. Mathiæ Apostoli anno 1540. vitam hanc mortalem morte beatâ clausit.

NICOLAUS h. n. II.
ABBAS XLVI.

Qui cum duobus aliis de summa in Monasterio nostro dignitate contenderat, Nicolaus Scholl Grafenrheinfeldensis Patriâ, eam denique unanimi suffragiorum consensu obtinuit anno 1540. sexagenario jam major, & Cellariæ in annum 26. administrator. Monasterium invenit ære alieno laborans; quare cùm ab Antecessore suo pecuniæ nihil ad delenda debita sibi relictum videret, invitus licèt Friderico cuidam Zölnern curiam Krautheimensem vendidit, maximo nostro damno. Ad quod aliud etiam incommodum accessit à nonnullis ex nostra familia & à subditis externis profectum; Illi quidem operam Abbati non fidelem præstitère, hi verò novis imbuti erant de religione opinionibus; unde factum, ut decimæ, non uti fas & æquum erat, exolverentur.

Veri-

Veritus eapropter Nicolaus, an solvendo annuo
 censui esset; Episcopo Wirceburgensi Conrado
 à Bibra reliquam decimæ Dettelbacensis utram-
 que partem, totam decimam frumenti cum aliis
 juribus vendidit undecim millibus & ducentis
 florenis. Damna hæc, utût gravia erant, mala
 longè acerbiora exceperunt in Schmalkaldico
 præcipuè bello, cujus authores Elector Saxonix
 & Hassiæ Princeps extiterunt. Ex horum co-
 piis peditum equitumque triginta millia 1546.
 26. Julii castris prope Monasterium fixis agros &
 horrea frugibus, arcas nummis, cellas vino, do-
 mos pretiosâ supellectile spoliârunt; furore isto
 Schwartzacensis Asceterii tectis præsertim in-
 cumbentè, cujus januas, fenestras, fornaces ità
 perfregerunt, ut, nullo commodæ habitationis
 loco relicto, Wirceburgum ad S. Stephani con-
 fegere cogeremur. Tumultibus istis composi-
 tis Schwartzacenses lares cum suis Abbas revisit,
 damnisque præclarâ suâ curâ refartis non multò
 pòst festo Simonis & Judæ ex hac mortali vita
 ad immortalem transiit anno 1551.

-ngilg G LEO-

LEONARDUS ABBAS XLVII.

Successorem in officio Nicolaus habuit Leonardum, dictum Gnetzheimer, antea Monasterii nostri Priorem; non æmulatorem virtutum. Tametsi enim aliquam de se in aliorum animis concitasset virtutis opinionem, huic tamen, ad Abbatis dignitatem euectus adeò non respondit, ut quàm cupidè priùs illum sibi præfici postularent, tam ardentè hac illum dignitate exui deinceps peroptarent: & quidni peroptassent? Desiderabant exulceratis illis temporibus, dum Confederati Principes Albertus Saxonix & Albertus Marchio Brandeburgensis Cæsari arma inferentes, in via Augustam Vindelicorum versùs Monasterium unà cum subjectis pagis atrociter vexabant, Abbatem rei familiaris tuendæ studiosissimum; qualem se quidem Leonardus non præbuit; ut inde colligere pronum est: Monasterii gubernationem aggressus est necessariâ rerum omnium copiâ instructissimè; Visitante verò illud Reverendissimo Principe Wirceburgensi Melchiore adeò misero loco fuit, ut nulla numeraret pecora, extremâ frumenti, vini &c. penuriâ laboraret. Quædamna cum ex sola Abbatis negligenti-

gligentia oriri intelligeret Melchior (simul quod justissimæ Religiosorum contra Abbatem querelæ accederent, quem conflâsse magna debita, & bona multa vendidisse ægrè ferebant) Leonardum loco motum suam in arcem primùm, dein in Monasterium S. Stephani transtulit; ibi biennio commoratus Abbatiam Auracensem ad Salam fluvium obtinuit à Friderico Ep. Wirç. rursus ab hoc officio paulò pòst amotus in Monasterio S. Jacobi Scotorum extra urbem degere jussus, ibidem fatis defunctus est.

WOLFFGANGUS Zobellus
 ABBAS XLVIII.

Wolfgangus Zobellus *Tubaro - Röttingensis* Leonardum secutus est 1556. pridie Joannis Baptistæ, eò præclarioribus ad sustinendam hanc dignitatem dotibus ornatus, quò plures in ejus Antecessore desiderabantur. Corpus quidem infirmum & debile, mentem excelsam nactus erat; cùmque disciplinæ religiosæ ipse studiosissimus esset, ad amplectendam illam gregem subditum nullo pene negotio permovit. Magnam debitorum, quæ Leonardus patrimonii S. Felicitatis in-

oroll

G 2

felix

felix decōtor, conſlârat, partem exolvit, & redemptâ à Nobilibus de Wichſenſtein decimâ in Kieſenbach, domum pro infirmis loco commo-
 exſtruxit. Præterea intelligens Wolſfgangus Ab-
 batem Langheimenſem Fridericum ægriùs laturum eſſe, oppignoratam decimam & cenſus in Eſcherndorff & Oſthem redimi; Bonorum iſtorum uſumfructum Georgio Ludovico à Seinheim conceſſit, ſuâ ut operâ & auctoritate bona iſta recuperaret. Quod etiam præſtitit; anno Chriſti 1563. ætatis ſuæ quadrageſimo Wolſfgangus paralyſi tactus ex hac vita deceſſit.

JOANNES Burckardi, h. n. IV.
 ABBAS XLIX.

Conceptum ex Wolſgangi morte dolorem brevi abſterſit auſpicatiſſima Joannis Burchardi Weiſſenburgenſis Norici electio; in quo, quidquid in Wolſgangi amiferat, cumulatè Monafterium recepit, Abbatem numeris omnibus abſolutum: Electus an. ætatis 26. feſto S. Joannis Baptiſtæ Abbatis inſignibus condecoratus fuit A. C. 1563. Quoad vixit, Præſulum laudatiſſimorum veſtigiis inſiſtens multa fecit, ex quibus & illi & Monafterio

sterio nostro magnus splendor accessit. Reliquâ debitorum parte solutâ controversiam cum Abbate Langheimensi, cujus mentio superius facta est, feliciter composuit; & præter ædificia alia complura à se vel recens excitata vel reparata, templo variis rarissimisque picturis illustrato turrinæ campano instructam imposuit; redemptâque domo Dettelbacensi oppignoratâ, Parochiis pagorum nobis subjectorum de redditibus multò amplioribus liberaliter providit. Quâ dexteritate sua planè singulari cum pari pietatis fervore conjunctâ tantam sibi ubique famam collegit, ut unus dignissimus habitus fuerit, cui cura Monasterii Banthensis ad pristinum fervorem & decus reducendi committi posset. Suscipit ille hanc in se curam magno animo, & continuò tyrones 12. lectissimos partim Wirceburgum ad perdiscendas humaniores literas in scholis PP. Societatis JESU, partim Schwartzacum ablegat, ut cum liberalibus disciplinis scientiam Sanctorum maturè addicerent, ratus, Cœnobii sibi commissi salutem à se meliùs prospici non posse, atque si tyrones in eo & virtutibus & literis exculti adolescerent; qui deinceps confirmatâ ætate spiritum, quem juvenes

hauserunt, in alios derivarent; dùmque sic Reli-
 giosos bene efformandos alio miserat, ipse tem-
 plo & Monasterio novum accersere splendorem
 variis modis allaborabat; Deo præclara hæc opti-
 mi Præfulis studia mirâ bonorum temporalium
 accessione remunerante. Nam primò vidua Seba-
 stiani cujusdam ex antiqua & equestri Fulbachia-
 na familia ultimis tabulis suis insignem bono-
 rum suorum portionem legavit, Joanne Abbate
 nonnisi 7. florenorum Rhenanorum millia pen-
 dente. Tum verò ab obitu nobilis Matronæ Cor-
 dulæ à Lichtenstein ex gente Cunctadiana domi-
 cilium in Buch cum decimis in Zilgendorff & Bu-
 chenroth Monasterio adjunctum est. In nu-
 merata etiam pecunia, septies mille & trecentis
 florenis prædium Hebendorffense cum Sylva
 Umersbergica ab Episcopo Wirceburgensi emit;
 ut de decimis in Hayred de variis pratis & simili-
 bus nihil dicamus; pro quibus beneficiis ut se Deo
 bonorum omnium largitori gratum præstaret,
 perpetuam in Altenbantz eleemosynam in paupe-
 res subditos erogandam statuit. His laboribus
 perfunctus Joannes, quò divinis se obsequiis to-
 tum dare posset, novum sibi Abbatem subrogari
 ab

ab Episcopo Wirceburgensi enixè petiit, qui tamen non modò hoc eum onere non levare voluit, sed Monasterium ad S. Stephanum pariter administrandum commisit an. 1590. Tam magnificè de Joannis pietate, sapientia, dexteritate sentiebat. Licèt tamen ille tam diversis curis distractus esset, Schwartzaci tamen sui potissimam semper rationem habere visus est: Ecclesia Dimbacensis splendè reparata, census Sommeracenses & alii vel acquisiti vel permutati, vineta in Marchia Astheimensi pariter permutata id abundè testantur; colligimus etiam ex eo, quod Schwartzaco discessurus ad Monasterium Banthense magnam lacrymarum copiam profuderit, crebrò affirmans, ægerrimè se à Schwartzaco avelli. Intellexit fortassis etiam jam tum mortem sibi esse in insidiis, ad quam quidem variis pietatis exercitiis, crebrâ sanctissimorum Sacramentorum susceptione, & assiduâ lapidis sepulchralis, quem sibi vivo parari curaverat, consideratione quàm diligentissimè præparârat; vix enim Banthum tenuit acutâ mox feбри corripitur die 14. Januarii 1598., qua subin Medicorum solertiâ levatus, catharro suffocativo demum opprimitur die 26. Januarii, cùm Monasteriis

steriis Schwartzacensi annos 34. & menses 8. Banthenfi 25. annos, ad S. Stephanum 8. præfuisse. Funus à Bantho Dimbacum defertur, ibique à Conventu Schwartzacensi exceptum Schwartzaci terræ mandatum est.

JOANNES Krug, h. n. V.
ABBAS L.

Joanni Burchardo pientissimè defuncto alium Joannem substituit Conventus Schwartzacensis cognomento Krug an. 1598. Præter exornatam splendidè Ecclesiam & Parochias amplioribus redditibus instructas, Abbatiam cum Cellaria in Somrach recens exstruit, magnâ insuper vestium sacrarum librorumque copiâ ad Templi & Bibliothecæ splendorem coëmptâ; Julio Episcopo Wirceburgensi perquam charus fuit, qui etiam Joannis operâ in gravioribus negotiis utebatur; Monasterio ad S. Stephanum Wirceburgi non mediocrem debitorum summam ultrò remisit, Abbate Kiliano, & Vito Behringer Priore, totóque Conventu collatum sibi hoc beneficii genus tanti facientibus, ut literis festo S. Jacobi Apost. 1605. datis, quibus Abbatis & Conventûs insignia appensa

penſa erant, perpetua Hospitalitatis, ut dicunt, officia nobis ſponſponderint. An. 1613. Anteceſſorem ſuum in cœleſtem patriam, ut piè confidimus, ſecutus eſt.

JOANNES Martinus h. n. VI.

ABBAS LI.

Totidem annos pari cum laude Abbatiam adminiſtravit Joannes Martinus; præcipuè profuſa illius in pauperes liberalitas verbis exprimi vix ſatis poteſt. Electus an. 1613. defunctus eſt anno 1628.

SÆCULUM IX.

Ab Anno 1615. ad annum 1715. habet Abbates octo,

Joannem Caſſianum, Nicolaum, Sylvanum, Remigium, Benedictum, Placidum, Auguſtinum, Bernardum.

JOANNES CASSIANUS Speiſſer,

ABBAS LII.

Abbatum in nono hoc ſæculo agmen ducit Joannes Caſſianus, Oxovius patriâ, ad S.

H

Udal-